

פרשת השבוע - בראשית

עניני חרות:

חספרים על הפרשה

הפרשה ה-1

מחוקק 12. שבועון בראשית

מחנה הפסוקים בפרשה:

146

מחנה המצוות בפרשה: 1

מצוות עשה

א. מעשה בראשית בראית העולם נש' מ' בראשית זשל _____ (א, א - ב, ג)

ב. חטא אדם הראשון. _____ (ב, ד - ג, כד)

ג. קין והבל. _____ (ד, א - כו)

ד. עשרה צוותים מאדם ועד נח _____ (ה, א - ו, ח)

למשל ולשנינה

ארוחה האדמה בעבורך בעצבון תאכלנה כל ימי חייך

כל בר דעת המסתובב בעולם, המתבונן מעט סביבו, עוצר מדי פעם ותמה!

הן הבורא כל יכול הוא, שלם בתכלית השלמות. וגם מעשיו מושלמים הם. היתכן - אם כן - כי דוקא העולם נברא כה חסר, כה רחוק מן השלמות, עד שנראה כי רק תוהו ובוהו, צרות ורעות שוררים בו?!

כאן רעידות אדמה המחריבות ערים שלמות, שם צונאמי אדיר השוטף מאות אלפי בני אדם ממקומם. במקום זה שידפון והתבואה לא עולה יפה, ואילו בקצה השני של היבשת בצורת, ואין כלל גידולים עצמחו.

כיצד יתכן לדמיין בכלל, כי עולם זה הינו יצירתו של הכול יכול הבורא ברוך הוא?

אולם התשובה פשוטה בתכלית.

אל ביתו של אחד מעסקני הרפואה הגדולים בבני ברק הגיעה שאלה מעניינת מאד. המדובר היה בתינוק כבן חדשיים, אשר חלה בדלקת ראות. מחלה זו, בעבר, היתה מפילה חללים רבים. אולם מאז גילוי האנטיביוטיקה, הרי רבים רבים ניצלו, ונשארו בחיים.

אולם תינוק זה, ע"פ הנחיות הרופאים אינו מסוגל לעכל אנטיביוטיקה חריפה כזו, הנצרכת לטיפול במחלתו. לא דרך הפה, ואף לא במתן עירוי. וכאן השאלה: הטיפול במחלה ידוע, אולם לא ניתן לטפל. מה ניתן לעשות?

אחר התייעצות עם רופא בכיר בתחומו, בקנדה, הגיע הפתרון המיוחל. ניתן לאם את השיקוי התרופתי במינון מוגבר, ודרך חלב האם יקבל התינוק את ארוכתו, ושב רופא לו.

כך בדיוק מתנהג עמנו הקב"ה. הבריאה בראשיתה היתה מתוקנת ומשלמת על הצד היותר טוב ומושלם. אולם לאחר חטא האדם, נגזר עליו כי לא יוכל עוד להתענג מהארץ הטובה שברא השם.

על כן הבורא ברחמיו הרבים, במקום לגזור על האדם לבל יהנה, גזר על האדמה לבל תוסיף תת יבולה כפי שנתנה עד כה.

ארורה האדמה בעבורך - בשבילך ארורה האדמה. בשבילך כדי שאתה לא תסבול כל כך, קוללה האדמה, וכך אנו מקבלים את רפואתנו.

וכאשר תקום

מן הספר...

ענווה

נעשה אדם בצלמנו כדמותנו

לא נמנע הכתוב מללמד דרך ארץ, שיהא הגדול נמלך ומתיעץ ונוטל רשות מן הקטן.

ומה הקב"ה שמלא כל הארץ כבודו, בטרם ברא את האדם האדם נמלך בית דינו, קל וחומר לאדם שלא יהא חס על כבודו, ויהא תדיר נמלך ומתיעץ לפני כל מעשה שיעשה.

<http://bishvil.co.il/>

שואל כענין ואשיב כהלכה

בתחילת מעשי בראשית, ובסופם, מצאנו שהעולם עומד וקיים בשביל התורה. היכן?

פרשת בראשית

עניני הפרשה:

א. מעשה בראשית - בריאת העולם - ששת ימי בראשית ושבת.

בעשרה מאמרות נברא העולם - במאמר פיו של הקב"ה. "ברוך שאמר - והיה העולם".

ביום הראשון	- הבדיל בין האור ובין החושך.
ביום השני	- הבדיל בין המים העליונים למים התחתונים.
ביום השלישי	- הקווה את המים למקום אחד, והוציא מן הארץ עצים וצמחים.
ביום הרביעי	- תלה את המאורות ברקיע.
ביום החמישי	- ברא את העופות הדגים והשרצים.
ביום הששי	- ברא בהמות וחיות, ואת האדם. ולאחר מכן אף יצר ממנו את האשה.
שבת	- באה שבת באה מנוחה.

ב. חטא אדם הראשון.

הבורא ברא את העולם בשביל האדם. וברא בעולם זה מקום מוכן לקבלת השכר, והוא גן עדן. ובכדי שלא יהא העונג ההוא לחם חסד (נהמא דכיסופא), הטיל הבורא על האדם תפקיד, שכאשר ישלים את תפקידו - בכניסת השבת - יזכה להתענג בעונג ההוא.

והתפקיד אותו הועיד הבורא לאדם, הוא בעצם להכין לעצמו את שכרו - פירוש: ציוה עליו לעבוד ולטפח את עצי הגן, ולשמור על הגן לבל יכנסו מזיקים להזיקו. כמו כן ציוה הבורא על האדם, לבל יאכל - עדיין, בלא ציווי מפורש - מעץ הדעת, אשר בתוך הגן.

אחר שקרא האדם שמות לכל בעלי החיים, יצר הבורא גם לאדם עזר כנגדו, לעזרו בתפקידו שהועיד לו הבורא. והעזר הוא עצם מעצמיו ובשר מבשרו. אחד הם.

האדם מעל בתפקידו, לא שמר ולא השגיח, ועל ידי כך הביא את עצמו לתוך הנסיון הקשה של פיתוי הנחש.

האדם לא שמר כראוי, הנחש נכנס, ודיבר עם חוה, ופיתה אותה כי על ידי שתאכל מעץ הדעת, תהא כא-לוהים, ותוכל לברא עולמות. האשה נעתרה לו, אכלה ונתנה גם לאישה. בכך עברו על צויו של מקום, שנאמר להם, "לא תאכל".

אחר דין ודברים, ועמידה למשפט, יצא האדם בדימוס (בחנינה, ניתן לו חסד בדינו).

על המין האנושי - נקנסה מיתה (טרם יזכה להתענג במקום העידון, בגן עדן).

על האדם	- נגזר לעמול על מזונו.
על האשה	- צער הלידה, וצער גידל בנים.
על הנחש	- עפר מזונו, (ומלבד זאת איבה אשית בינך ובין האשה).

ג. קין והבל.

קין והבל היו שני אחים, בניס לאדם וחווה.

קין מחדש שניתן להקריב קרבן ומנחה להשם - להקדיש חלק מהפירות ומהנכסים לשם השם, כדי לזכור את בוראנו, שהוא שמידו ניתן לנו כל זאת. ואכן קין מביא מפירות האדמה שעלו בידו, מצנחה להשם.

הבל למד מקין, אולם המשיך לחדד, והגיע למסקנה, כי כדי לזכור כי מיד השם ניתן לנו הכל, עלינו להביא לפניו מהמובחר ביותר, ואין זו הקרבה כלל, שהרי משלו אנו נותנים לו. והבל אכן נאמן לשיטתו הביא מבכורות צאנו ומחלבהן.

הבורא שעה ופנה אל הבל ואל קרבנו, ולא לקח מקין את מנחתו, לאות כי לא לרצון הוא לו. שהרי לא הקדיש כל מחשה וכוונה במנחתו.

כאשר חרה לקין וקינא בהבל על שגדל והתעלה ממנו, קם עליו ורצחו נפש.

אחר עמדו למשפט לפני בורא כל הארץ, אחר דין ודברים, ואחר שעשה תשובה, נתרצה לו הבורא בדינו, ונגזר עליו גזירת הגלות. נע ונד תהיה בארץ.

לסוף שבע דורות, נהרג קין ע"י למך.

ד. עשרה דורות מאדם ועד נח.

אדם - שת - אנוש - קינן - מהללאל - ירד - חנוך - מתושלח - למך - נח.

עשרה דורת המתין הקב"ה שיחזרו בהם בני האדם. להודיע על ארך אפו של הבורא.

שואל כעניין ומשיב כהלכה:

- i. "בראשית" - בשביל התורה שנקראת ראשית.
- ii. "יום הששי" - תנאי התנה, ע"מ שיקבלו ישראל את התורה בששי בסיון.

מנין המצוות בפרשה:

מצות פריה ורביה - מצות עשה.

שנאמר: וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים-לְקַיֵּם פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת הָאָרֶץ.

משרשי מצוה זו, כדי שיהיה העולם מיושב, שהשם ברוך הוא חפץ בישובו, כדכתיב [ישעי' מ"ה, י"ח] לא תהו בראה לשבת יצרה. והיא מצוה גדולה שבסיבתה מתקיימות כל המצוות בעולם, כי לבני אדם ניתן ולא למלאכי השרת.